

Dit is een uitgave van de Vaktentoonstelling. Februari 2025

Beursmagazine

Vaktentoonstelling 2025

LOCATIE:

Vertify

ADRES: TOLWEG 13,
ZWAAGDIJK-OOST

13 T/M 16 FEBRUARI
2025

Flower Power

de kracht van de tulp

Snowwhite, winnaar
Tulpen Top 10, 2024

Hoofdsponsor

Flynth

HOBANO

VERTIFY
EXPLORE & EXPLAIN

Interpolis.

KPI

KENNEMER PLASTIC INDUSTRIE BV

Wij zetten
complexe vragen
om in concrete
halffabricaten en
eindproducten

PAREL – Tray
Het krat voor de waterbroei

KENNEMER PLASTIC INDUSTRIE BV

Hoekvaartweg 14 / 1771 RP Wieringerwerf / The Netherlands

TELEFOON (+31) (0)227-60 16 44 | E-MAIL info@kpi-spuitsieten.nl / www.kpi-spuitsieten.nl

FENDT

VALTRA

Linde

KUHN

VIER STERKE MERKEN ONDER ÉÉN DAK

0224 55 13 87

info@vandersluisbv.nl

vandersluisbv.nl

Volg ons:

De Vaktentoonstelling
vindt plaats in de bedrijfs-
gebouwen van Verify
Adres: Tolweg 13,
Zwaagdijk-Oost

Vrij entree
en
voldoende
parkeerruimte

De kracht van de tulp

Denk je aan Flower Power, dan denk je aan fleurige patronen en een veelheid aan kleuren. De tulp heeft dat allebei in zich. In de donkerste maanden van het jaar, geven tulpen de wereld kleur. Ze onthuilen het prille lentegevoel. De Vaktentoonstelling Zwaagdijk 2025 belooft dan ook een bijzonder kleurrijk spektakel te worden. Het is dé plek waar innovatie, expertise en de laatste trends samenkomen en waar ondernemers elkaar ontmoeten. Niet voor niets is gekozen voor het thema Flower Power: de kracht van de tulp. De sector is in beweging. Dagelijks wordt veel energie gestoken in de productie van een kwalitatief product, met minimale impact op de omgeving. Omdat de samenleving dat eist én omdat de sector vol zit met innovatieve en gedreven ondernemers. Zij hebben een verhaal te vertellen, waarvan u er een aantal vindt in dit beursmagazine. Veel leesplezier en tot ziens op de Vaktentoonstelling!

Voorwoord voorzitter	5
Flower power Rainbow Colors	8
Inzender aan het woord Niek Boon	10
Flower power Karin Looijesteijn	12
Gastheer Verify	14
Hoofdsponsor Rabobank	16
Interpolis Tulpen Top 10	19
Greenity Talks	21
Programma en plattegrond	22
Flower power Footprint	27
Flower power Apeldoorn Bloembollen	28
Column Jeannet Pennings	31
Flower power Weselman Flowers	32
De Club van 100	34

Snowwhite,
winnaar
Tulpen Top 10,
2024

**OPTIMALISEER
HET BEHEER VAN
JE GEWASSEN MET
INTERRA®SCAN**

's Werelds hoogste-resolutie bodemscan
die jouw bodem perfect in kaart brengt.

Voor meer informatie: www.interrascan.nl

Interra Scan
SoilOptix® power

syngenta.

**projecten°
voor ons is dit
gewoon**

Zeg je Mucon, dan denk je aan oplossingen die best gezien mogen worden. Projecten groot of klein, altijd zonder poespas. Met de nieuwste oplossingen. Slim. Schoon. Efficiënt. Met betrouwbare vakmensen. Open. Eerlijk. Clever. Gegarandeerd.

Koelcellenbouw

MUCON condities, gewoon zeker
koelcellenbouw www.mucon.nl

VOORWOORD

Inzicht in sortiment

Vraagt u zich ook wel eens af wat de toekomst voor ons in petto heeft? Wie had bijvoorbeeld kunnen vermoeden dat het plantgoed van 'Strong Gold' in november 2024 verkocht zou worden voor €7,50 per kg ongeraapt voor levering in 2025? Als iemand mij dat twee jaar geleden zou hebben verteld, dan had ik gedacht dat diegene niet helemaal in orde was. Het moet worden gezegd: het is en blijft een goede cultivar die zijn sporen ruimschoots heeft verdiend.

Ik was afgelopen maanden heel blij dat ik van andere rassen die te koop waren regelmatig iets had gezien op de Vaktentoonstelling Zwaagdijk. Het geeft je inzicht in het actuele assortiment. Deze informatie helpt mij om keuzes te maken die passen bij het bedrijf. Ik ben dan ook blij dat we alle inzenders opnieuw mogen begroeten op de Vaktentoonstelling en dat ze wederom veel nieuwe cultivars aan ons gaan showen. Want als iets gebleken is, is het wel dat we van verschillende oude cultivars afscheid moeten nemen.

De beursvloer is ook weer strak gevuld. Standhouders van het eerste uur heten u graag welkom. Hetzelfde geldt voor onze sponsors. CNB, Hobaho, Rabobank, Flynth, Interpolis en de KAVB zijn al jarenlang aan onze show verbonden en ook in 2025 is dat het geval. We zijn blij dat we met deze steun een prachtige show kunnen neerzetten bij onze gastheer Vertify in Zwaagdijk.

Het programma dat u verderop in dit beursmagazine vindt, is breed. De Anthos-exporteursochtend was een succes en krijgt een vervolg. Verder is het mogelijk om uw spuitlicentie te verlengen, ontmoeten we elkaar tijdens het Greenity-debat en kijken we weer uit naar de bekendmaking van de winnaar van de Tulpen Top 10. Kom vooral langs om te netwerken en tussen de prachtige tulpen door te wandelen.

Niels Kreuk
Voorzitter

*Het bestuur van
de Vaktentoonstelling
heet u van harte welkom
op de Vaktentoonstelling
van 2025!*

Enkel-, meerlaagse en daglichtloze teeltsystemen

VOLLEDIGE KLIMAATBEHEERSING

RESEARCH EN TEELTKENNIS

GEPATENTEERDE LUCHTSLANGEN

NIEUW

WIJ PRESENTEREN MET TROTS ONZE VEELZIJDIGE EN EFFICIËNTE LED-ARMATUREN

Meer weten? Bezoek onze stand 2B16
www.greensimplicity.com

GREEN • V

Samen ontwikkelen we complete tuinbouwprojecten

GREEN • V
/ MEXICO

Duurzaam en veilig bouwen

Als je 20 jaar vooruit wilt, moet je goed nadenken hoe je dat aanpakt. Sjors en Jelle Koeman, van Karma Wervershoof, betrokken Interpolis risicodeskundige Leo Plak bij de moderniseringsplannen voor hun tulpenbedrijf. Ervaring en denkkraft bundelen, zorgt voor een veilig en toekomstbestendig resultaat.

karren, de plek van sorteerbanden én de brandveiligheid. Voldoen de sterkteberekeningen van de nieuwbouw? Kan er voldoende gecompartmenteerd worden en staan de wanden op logische plaatsen?

Je wilt storingen en brand voorkomen.

Er staat op dit bedrijf veel kostbaar plantmateriaal, machines en installaties. Als er een brand ontstaat, is het belangrijk om de gevolgen daarvan te beperken. Leo: "Met een brandmuur voorkom je dat een brand kan overslaan naar een ander deel van het bedrijf". Samen puzzelden ze over de beste plek en de uitvoering van de brandmuur. Er zijn veel verplaatsingen op het bedrijf tijdens het teelt- en verwerkingsproces. Het goed plaatsen van een brandmuur is kostbaar en definitief, daarom houden ze ook rekening met eventuele uitbreidingsplannen in de toekomst. De ondernemers besluiten om het dan toch nét even anders te doen. Zodat in de toekomst (brandveilige) uitbreiding mogelijk is zonder extra kosten. Jelle en Sjors zijn blij met deze oplossing als onderdeel van het totale plaatje.

Na de verbouwing hebben Sjors en Jelle een stevig en (brand)veilig gebouw, met energiezuinige installaties, waarin zij hun producten onder optimale omstandigheden kunnen telen en broeien. Het bedrijf is klaar voor de toekomst!

Heb je bouwplannen? Samen slimmer en veiliger. Interpolis denkt graag mee.

Interpolis helpt ondernemers graag bij hun bouwplannen, Samen komen we tot goede en veilige oplossingen die passen bij jouw bedrijf. Vertel je verzekeringsadviseur waar je mee bezig bent en vraag om informatie.

Op het moment dat machines en techniek op hun bedrijf verouderd raakten en storingen opleverden, vielen teeltprocessen stil. Dat kost geld. Het was een kantelpunt waarbij ze dachten: gaan we vooruit of haken we af? Ze besloten dat ze vooruit wilden.

Ze dachten na over automatisering en verbetering, van de kwaliteit van hun product. Maar ook over duurzaamheid. Het resultaat, een flinke verbouwing en vernieuwing van installaties. Zoals het robotiseren van de opplantlijn voor de broeitulpen op potgrond.

“Net even anders, veilig én op de toekomst gericht”

Als de plannen concreter worden, haakt Interpolis risicodeskundige Leo Plak aan. Leo "Zonder het te willen overnemen, ga ik dan toch even op de stoel van de ondernemer zitten". De verbouwing raakt het hart van het bedrijf en Leo kijkt mee naar de sterkte van de gebouwen, de logistiek van aan- en afvoer van bollen, opslag van fust,

Duurzame koel- en warmtepomptechniek voor de optimale bloem en bol

DRY+ climate: plug&play-systeem voor gasloos drogen, koelen en verwarmen

Elektrisch en béter bollendrogen met gebruik van een warmtepomp

Meer weten? Bezoek onze stand 2B16 / www.wagenaar-refrigeration.com

6

Vakantoonstelling

7

Vakantoonstelling

‘Gestopt met energie weggoeien’

Zonnepanelen, een warmte-koudeopslaginstallatie, warmtepompen, een batterij op het erf en als het lukt straks een waterstofinstallatie. Kweker en broeier Bas Karsten zoekt graag naar mogelijkheden om zijn bedrijf te verduurzamen en gebruikt nagenoeg geen gas meer. “Ik wil iets achterlaten wat de moeite waard is om voort te zetten.”

Met zijn bedrijf Rainbow Colors in Andijk teelt Karsten 130 hectare bloembollen, deels afkomstig uit de eigen veredelingskraam. Ook broeit hij jaarlijks 70 miljoen tulpen, zij het dit jaar beduidend minder door de matige oogst van 2024. Voor beide activiteiten is sinds 2021 in de basis geen gas meer nodig. “Alleen voor het ontsmetten van ons fust met een hoge watertemperatuur gebruiken we nog wat gas”, vertelt Karsten. “Maar dan hebben we het over minder dan 1% van ons vroegere gasverbruik.”

In de grond

Het bedrijf zit op een gunstige locatie waar warmte makkelijk is op te pompen. “Daar zijn we in 2017 mee begonnen. Met onze warmtepompen kunnen we de kas verwarmen met een watertemperatuur van 40 graden. Hetzelfde systeem gebruiken we ‘s zomers voor het drogen van de bollen.” Waar mogelijk worden energiestromen op het bedrijf aan elkaar gekoppeld. Zo wordt mede met de warmte van de bewaarcellen de kas verwarmd. Ter ondersteuning wordt warmte-koudeopslag (WKO) gebruikt. “We zijn gestopt met energie weggoeien. Wat we over hebben, stoppen we in de grond.”

De tulpen in de kas staan op een eb- en vloedstelsel, gedeeltelijk op meerdere lagen. Hier wordt een geheel geconditioneerd kassysteem voor gebruikt met actieve ontvochtiging. De ramen blijven in principe dicht. “Sinds 2020 is de kas voorzien van verdamper en zijn we in stappen van het gas afgegaan.”

Blijvende oplossing

Karsten heeft altijd interesse gehad in het hele energievraagstuk op zijn bedrijf. “Ik kijk minder naar wat er moet en vooral naar

wat er kan. Daarbij is het belangrijk om je niet blind te staren op een korte terugverdiensijd. Een gemiddelde warmtepomp gaat zeker vijftien jaar mee.” Karsten kijkt naar de lange termijn; een oplossing moet blijvend zijn. Het sluit aan op zijn motivatie om te ondernemen: “Ik wil iets achterlaten wat de moeite waard is om voort te zetten. Energie speelt daarin een belangrijke rol.”

Stabiliteit en rust

De 9.000 zonnepanelen op het dak zijn in twee fases neergelegd. “Na iedere stap, kom je weer verder. Hoe meer processen je aan elkaar koppelt, hoe efficiënter. Op de ene plek heb je warmte nodig, op de andere plek kou. Om alles slim in te richten, hebben we een eigen energieplan geschreven samen met JB Regeltechniek. Wanneer ga je actief en wanneer passief ontvochtigen? Hoe reageer je op buitenomstandigheden? De gewenste buis wordt nu bijvoorbeeld bepaald door de gevoelstemperatuur buiten. Het vraagt om een andere manier van telen dan we gewend waren. Dat heeft leergeld gekost, maar uiteindelijk komt het de kwaliteit ten goede. Mede dankzij de WKO-installatie, die zorgt voor stabiliteit en rust. We kunnen nu volledig sturen op wat ons product nodig heeft, ongeacht de buitentemperatuur.”

Sinds afgelopen zomer beschikt Karsten over een accu van 4,3 megawatt om vraag en aanbod in balans te houden. Opnieuw een investering die bijdraagt aan een duurzamere wereld. “Dat is hard nodig. We liggen als sector onder een vergrootglas. Hoewel me dat wel eens stoort, gaan we dat probleem niet oplossen. We moeten onze eigen verantwoordelijkheid nemen en laten zien wat we doen en kunnen. Als bedrijf lopen wij graag voorop, maar we zijn zeker niet de enige. Het is belangrijk dat we kennis en ervaringen uitwisselen, binnen én buiten de sector. We moeten het met elkaar doen.”

Omlaag kijken

Als het gaat om verduurzamen, is het einde dan ook nog niet in zicht. Karsten zet onder meer in op de ontwikkeling en implementatie van weerbare rassen en duurzame teeltmethoden. Ook oriënteert hij zich op de mogelijkheden om elektriciteit om te zetten in waterstof. De warmte die daarbij vrij komt, kan weer gebruikt worden op het bedrijf. “We komen steeds weer nieuwe mogelijkheden tegen. Je kunt onderaan de berg staan en omhoog kijken of er bovenop gaan staan en omlaag kijken naar wat er gebeurt. Het is niet gezegd dat alles slaagt, maar dan heb je in ieder geval in beeld wat er kan.”

“We moeten onze verantwoordelijkheid nemen en laten zien wat we doen en kunnen.”

‘Enthousiasme afnemers doet problematiek vergeten’

Het thema Flower Power is voor teler en veredelaar Niek Boon een oproep voor positiviteit. “Als je ziet hoe enthousiast inkopers in binnen- en buitenland worden van jouw tulpen, dan ben je de problematiek zo vergeten.”

De Vaktentoonstelling Zwaagdijk is volgens oud-bestuurslid Boon de ideale plek om het nieuwe handelsassortiment en opkomende soorten te laten zien. “We kiezen dit jaar voor zo’n 25 cultivars in een breed kleurenpalet die direct beschikbaar zijn, zoals ‘Vuelta’, ‘Brindisi’, ‘Pescara’, ‘Nikon’, ‘Heartbeat’, ‘Castella’ en ‘Purple Master’.” Roze is momenteel erg in trek, dus presenteert Boon ‘Lincoln’, ‘Obsession’, ‘Argos’, ‘Pink Mist’, ‘Katinka’, ‘Hashtag’, ‘Quinty Trustfull’ en ‘Krissi’. “We zijn specialist in dubbele tulpen en pioentulpen. De variaties uit de Bola Groep, ‘Double Future’ en ‘Combi Tulp’ zijn nu erg populair.”

Terugkoppeling

De Vaktentoonstelling vormt een nuttige terugkoppeling van praktijkinformatie. “Het is leerzaam om te zien wat tulpen doen als ze snel opgetrokken worden. En van handelaren horen we hoe de afzet verloopt. Dat mensen wereldwijd zo graag mooie tulpen willen geeft een kick. Daar doe je het voor!” Daarnaast biedt de beurs een moment om met vakgenoten te spreken over teeltmethoden, kwekersrecht en innovaties. “Met rassen die minder virusgevoelig zijn kun je straks naar minder middelengebruik toe. Dit jaar showen we bijvoorbeeld de witte cultivars ‘White River’, ‘Summer Snow’ en ‘Snow White’ die makkelijker te selecteren zijn.”

Realistische plannen

Volgens Boon hangt er te snel negativiteit rondom verduurzaming in de sector. “Als de afnemer het vraagt, moet je meebewegen. En er is ruimte voor groenere gewasbeschermingsmiddelen bijvoorbeeld.” Het gaat om balans houden, vervolgt hij: “Heel

vaak wordt ingezet op ambitieuze stappen, maar aan realistische plannen heb je veel meer.” Immers, als teler heb je tijd nodig voor onderzoek en testen in de praktijk. Die tijd is schaars: “Een jaar heeft slechts één groeiseizoen en is zo voorbij.”

Puzzel leggen

Ondanks de regeldruk en de toegenomen kritiek vanuit de samenleving kijkt Boon als groot liefhebber naar hoe je van een bol iets prachtigs kan maken. “Als je naar een mooie cultivar kijkt, neem je de risico’s voor lief. Dan ga je het toch proberen.” Met een positief en transparant verhaal krijg je de jeugd, ondernemers en uiteindelijk de overheid makkelijker mee, aldus de ondernemer. “Met visie op de toekomst kunnen we stappen zetten: hoe gaan we de puzzel leggen met zijn allen? Samen verduurzaming oppakken maakt acceptatie en verandering ook lichter.”

De Vaktentoonstelling is dé plaats om dat proces te starten. “We hebben in Nederland met de tulp echt iets bijzonders in handen. De teelt gaat heel duurzaam worden, maar geef ons een beetje tijd. Dan kunnen we samen heel ver komen.”

DUBBELNETSYSTEEM
1.50 2.25 1.80

DE WIT TRANSPORT B.V.

GESPECIALISEERD IN:

- Gekoeld en verwarmd vervoer in binnen- en buitenland van bloemen, planten en bloembollen
- Machine vervoer
- Kuubkisten vervoer
- Dagelijks vervoer naar alle bloemenveilingen.

DE WIT TRANSPORT B.V.
Geerling 4, 1611 BT BOVENKARSPPEL
www.dewittransport.eu

BEWEZEN WERELDWIJDE INNOVATIE
Neem vrijblijvend contact met ons op voor een 2D en/of 3D tekening van uw nieuwe project of aanpassing van een bestaande lijn

info@allroundvvp.nl Handelsweg 9, 1619 BJ www.allroundvvp.com
+31 (0)228 597 777 Andijk, Nederland

FarmPlus: Uw partner in innovatie en ondersteuning voor de toekomst van de bollenteelt

Het beursmotto ‘Flowerpower – De kracht van de tulp’ staat voor groei, kracht en innovatie. Dit sluit naadloos aan bij de fusie van CAV Agrotheek en CZAV tot FarmPlus. Dankzij deze samenwerking spelen we beter in op de veranderingen waarmee de bloembollensector te maken krijgt. FarmPlus richt zich op het aanpakken van knelpunten en het ontwikkelen van vernieuwende oplossingen voor zowel actuele als toekomstige uitdagingen.

Een concreet voorbeeld hiervan is de toepassing van inflow-schuimen bij bolbehandeling. In plaats van dompelen worden de bollen behandeld met een schuimlaag. Dit leidt tot een aanzienlijk lager middelengebruik en vrijwel nul emissie. Na zeven jaar onderzoek hebben we bovendien aangetoond dat gezonde tulpen geteeld kunnen worden met 66% minder fungiciden, door chemische middelen te combineren met plantversterkers. Ook op het gebied van tulpengalmijt boeken we vooruitgang dankzij nauwe samenwerking met klanten en partners.

Heeft u vragen of wilt u advies? Ons team helpt u graag.

FarmPlus verbindt kennis en praktijk voor een toekomstbestendige bollensector.

‘Verwondering mag meer voorop staan’

Wie haar winkel binnenstapt is op zoek naar iets bijzonders, iets unieks en steeds vaker naar iets ‘waarvan het verhaal klopt’. Klanten vinden er bloemen die ze nooit eerder hebben gezien. Dat geldt zelfs voor tulpen.

Karin Looijesteijn is geen reguliere bloemist: naast het verzorgen van grote zakelijke evenementen, bruiloften en advies bij klanten thuis runt zij als Meester in Bloemen haar atelier aan de Kerkstraat in Amsterdam. Ze werkt uitsluitend met bloemen uit het seizoen waarvan ze weet waar ze vandaan komen. Zij ziet het als één van haar kerntaken om het verhaal van de kweker en de kennis over de tulp bij de klant onder de aandacht te brengen zodat die duurzame keuzes kan maken.

Tulpen

Als dochter van een bollenkweker hebben tulpen een speciale plek in haar werk. Zo organiseerde ze in april met twee andere ‘bollendochters’ een Tulpdiner als ode aan de tulp, waarbij tulpen op tafel stonden én op het bord lagen. “De bollen en bloemen in de gerechten en de aankleding waren biologisch. Daarnaast hebben we de geschiedenis van de tulp samengevat. Als al die aspecten kloppen, dan vertel je een heel sterk verhaal.”

De kracht van de tulp spreekt Looijesteijn aan: “Een tulp leeft, volgt zijn eigen pad, groeit. Ik vind alle bloemen mooi, maar wat een tulp doet, daar ben ik toch altijd meer van onder de indruk.” Van januari tot en met april werkt ze met biologische en bijzondere variëteiten. “Klanten vinden diversiteit nu heel mooi.” Ze vragen maar zelden om een bos van dezelfde soort, maar kiezen van verschillende soorten één tulp. “Stuk voor stuk beauty’s van tulpen: leliebloemigen, pioentulpen, Icecream-typen, een botanisch tulpje. Zelf iets moois uitzoeken, daar wordt ieder mens gewoon blij van.”

Duurzaamheid

Looijesteijn helpt haar klanten graag bij het maken van bewuste keuzes. Dat doet ze door hen goed te informeren over de herkomst en over wat de consument daarvan merkt. “Als ik bijvoorbeeld

tulpen uit de pluktuin in Amsterdam-Noord verkoop, komt het voor dat ze korter staan dan wat klanten gewend zijn. Dat moet je daar dan eerlijk bij vertellen.” Biologische teelt betekent ook dat bloemen niet altijd perfect zijn, maar klanten accepteren dat.

Bovendien komt er niets haar winkel in dat gedroogd, gebleekt, geverfd of geglitterd is, want “de natuur heeft al genoeg moois te bieden”, stelt Looijesteijn. “Het is geweldig als klanten echt kijken naar bloemen en zien dat ze niet vanzelfsprekend zijn.” Sterker nog: soms laat ze uitgebloeide of verdorde bloemen nog even in haar zaak staan. “Dat toont vergankelijkheid en dat kan ook heel mooi zijn.” Met goede voorlichting begrijpen klanten dat bijvoorbeeld chemisch gebleekte droogbloemen niet altijd een milieuvriendelijkere keuze zijn dan een vers boeket.

Toekomstbestendig

Looijesteijn herkent dat er al veel gedaan wordt om een toekomstbestendig product aan te bieden, maar: “hoe transparanter de keten, hoe beter het voor de consument is. Het is jammer als bepaalde certificaten onbetaalbaar zijn voor kleine kwekers, waardoor zij hun tulpen als niet-biologisch moeten verkopen.” Over de toekomst van haar vak maakt de bloemist zich geen zorgen. “Bloemen zijn emotie. Ze sieren belangrijke momenten in het leven en zetten een sfeer neer. Dat laat zich niet vervangen door een doosje chocolade.”

Wat Looijesteijn betreft mag verdere innovatie zich richten op kleinschaligere kweek met meer respect voor de eigenheid en schoonheid van de tulp. Daarmee maak je de tulpen kostbaarder, maar ook waardevoller. “Misschien krijgen we wel weer een nieuw soort ‘tulpenkoorts’. De specialiteit die toen om tulpen hing, de verwondering over hoe bijzonder het product eigenlijk is... Dat zou weer meer mogen.”

“Een tulp leeft, volgt zijn eigen pad, groeit.”

‘Doe mee, laat zien en communiceer’

Als gastheer van de Vaktentoonstelling Zwaagdijk is Johan Kos van Vertify trots op de professionalisering en vergroening van de tulpensector. Vertify heeft daar mede richting aan gegeven. Een proces dat veel tijd kost: “Professionalisering gaat in processen van vijf tot tien jaar, omdat je per jaar maar één kans krijgt.” Hij blikt terug op twee fundamentele ontwikkelingen die aanvankelijk moeizaam verliepen.

Het idee voor waterbroei ontstond begin jaren negentig. “Toen men na herhaalde tegenslag en ziekteproblemen zei ‘stop maar, we blijven bij potgrond’ zijn wij zo eigenwijs geweest om alsnog andere mogelijkheden te onderzoeken. Daarmee ontdekten we dat op water telen een totaal nieuwe benadering vereist. Nu is het een heel succesvol systeem.”

Ook de ontwikkeling van de nettenteelt ging niet van een leien dakje. Omdat het in de jaren zeventig mislukte, waren veel telers sceptisch toen het in de jaren negentig opnieuw geprobeerd werd. Vertify – toen nog Proeftuin Zwaagdijk – heeft de technische ontwikkeling van nieuwe machines ondersteund. “Tijdens jaarlijkse open dagen demonstreerden we de laatste bevindingen. Na vier jaar pakte de sector het op.” Op zwaardere gronden worden nu vrijwel alle bollen in netten geteeld.

14 Vergroening

Na de grote stappen van toen, is Vertify nog continu bezig met verfijnen en verbeteren van nieuwe teeltmethoden. “Met nettenteelt is de milieubelasting verlaagd en de noodzaak om te spoelen teruggedrongen. Dankzij waterbroei hoeven we geen potgrond meer uit de natuur te gebruiken en werken we veel energiezuiniger.” Verdere vergroening lijkt voor sommigen lastig, want waarom zou je een vertrouwde systematiek veranderen? “Het verleden leert dat je met iets vernieuwends moet komen. Ook als iets geen goed

idee lijkt, heeft de verkenning ervan nut”, stelt Kos. Hij raadt telers aan om zich open te stellen voor nieuwe teelttechnieken en er op tijd ervaring mee op te doen. “De sector is volop in beweging. Zorg dat je weet wat er speelt en dat je tijdig stappen kunt zetten. Doe mee, laat het zien en communiceer erover.”

Tulpengalmijt

Tijdens de Vaktentoonstelling brengt Vertify tulpengalmijtonderzoek volop onder de aandacht. Telers worden bijgepraat over toekomstige beheersmethodes en geïntegreerde bestrijding. Aantastingen als tulpengalmijt en fusarium zijn door het krimpemde middelenpakket lastiger te beheersen. “Door schaalvergroting in de laatste twintig jaar is de professionaliteit toegenomen, maar de ziekteproblematiek wordt niet minder.”

“Dat gewasbeschermingsmiddelen gingen verdwijnen tekende zich al jaren geleden af. Momenteel zien we de impact ervan”, vervolgt Kos. Vertify onderzocht al vroegtijdig de vergroening van het middelenpakket en zoekt vooral oplossingen om de middeleninzet terug te dringen. Dat kan met schonere teeltwijzen met meer ruimte voor gezonde grond, voorkoming van ziekten en plagen en de inzet van sterke rassen. “We willen bedrijven snel betrekken bij deze integrale aanpak.” Vergroening in de bloembollenteelt is maatwerk. “Graag ondersteunen we individuele of groepen bedrijven die stappen willen zetten richting verdere verduurzaming.”

‘Stip op de horizon nodig’

De bloembollensector ligt onder een maatschappelijk vergrootglas. Bernd Feenstra, sectormanager tuinbouw bij Rabobank, ziet nog volop kansen voor ondernemers, mits de sector de regie naar zich toetrekt. “Er worden al goede stappen gezet, maar we hebben een duurzaamheidsagenda nodig met ambitieuze doelen. Een duidelijke stip op de horizon.”

Rabobank

Er is een maatschappelijke discussie over de bloembollensector gaande. Een plan vanuit de sector met duidelijke antwoorden op maatschappelijke zorgen is keihard nodig. “Vooralsnog is dat antwoord onvoldoende en het tempo ligt te laag”, merkt Bernd Feenstra. Hij is sinds anderhalf jaar werkzaam voor Rabobank. Daarvoor was hij ruim twintig jaar werkzaam in de tuinbouw, onder meer bij het ministerie van

LVVN, bij ABN AMRO en als ondernemer in de fruithandel. “De enorme drive die tuinders hebben, vind ik inspirerend. Ik wil ondernemers graag ondersteunen en dat kan goed vanuit mijn huidige rol.”

Goed verhaal

Waar zijn collega Arne Bac focust op de glastuinbouw heeft Feenstra onder meer de bloembollenteelt in zijn portefeuille. Hij signaleert dat er steeds meer op ondernemers afkomt. “Dat betekent ook dat je meer het verschil kunt maken als je het goed doet. Verduurzaming speelt daarin een belangrijke rol en er worden al goede stappen gezet. Wat ontbreekt is een bovenliggend plan, waarin de sector ambitieuze doelen formuleert voor een concreet jaartal, een duurzaamheidsagenda. Het gaat om kwantificeerbare doelen voor belangrijke thema's zoals gewasbescherming, water en arbeid. Als je een duidelijk plan hebt met aantoonbare maatregelen, dan heb je naar de buitenwereld een beter verhaal.”

Dat plan kan duidelijke voordelen opleveren, zoals de uniformering van KPI's (kritieke prestatie-indicatoren) die de prestaties van ondernemingen meetbaar maken. “Een ander voordeel van zelf doelen formuleren is dat je als individuele kweker zelf bepaalt waar je op inzet. Ook kom je in de positie om aan andere partijen iets terug te vragen. Bijvoorbeeld aan marktpartijen om de KPI's over te nemen of

aan de overheid om je plan te steunen en met langjarig beleid te komen.”

Ambitie en tempo

Bepalend voor het succes zijn volgens Feenstra de ambitie en het tempo. “Als die niet hoog genoeg zijn, vrees ik dat er nog meer beperkingen opgelegd gaan worden aan de sector.” Zijn boodschap aan ondernemers is dan ook helder: “Staak je verzet en richt je op de toekomst!” Op de achtergrond wordt door brancheorganisaties KAVB en Anthos hard aan een strategie gewerkt, maar de tijd dringt. “De maatschappij dendert door. Zorg er dus voor dat je ambitie en tempo hoog genoeg zijn. Dan zal Rabobank dat graag ondersteunen, met ons uitgebreide netwerk, onze expertise en diverse financieringsproducten.”

Tot slot benadrukt Feenstra dat een wenkend perspectief voor ondernemers nodig is om in beweging te komen. “Brancheorganisaties maak duidelijk wat het hen oplevert.” Al verwacht hij sowieso ook weerstand en dat hoort erbij. “Zonder wrijving geen glans. Als je een plan presenteert waar iedereen in de sector blij mee is, dan is het niet ambitieus genoeg.”

“De ambitie en het tempo bepalen het succes.”

OMNIHOUT
AGROSTORAGE
Specialist in agrarische droog- en bewaarsystemen

- Droogwanden
- Vaste systemen mobiele units
- Ventilatoren
- Ziehl-Abegg en Klima dealer
- Kisten en pallets
- Ventilatieluiken en buitenluchtroosters
- Reparatiehout uit voorraad
- Snelle levering

Schrijnwerkersweg 18, 1786 PC Den Helder - Tel: 0223-522036 - info@omnihout.nl - www.omnihout.nl

Systeemaanpak tulpengalmijt

Biologische bestrijding, veilig voor nuttigen

(tulpengal)mijt

Voor meer informatie over FLIPPER Plus, bezoek agro.bayer.nl of vraag ernaar bij uw lokale distributeur en/of adviseur.

Gebruik gewasbeschermingsmiddelen veilig. Lees vóór gebruik eerst het etiket en de productinformatie.

FLIPPER Plus

BAYER

BIOLOGICALS by Bayer

Automatisering en interne logistieke systemen, volledig afgestemd op uw gewas

Meer weten? Bezoek onze stand 2B16 / www.htverboom.com

GREEN • V

Samen ontwikkelen we complete tuinbouwprojecten

Interpolis Tulpenprijs 2025 goed voor de hele tulpensector

WINNAAR
2024
Snowwhite

Inzenders van de Tulpen Top 10 hebben hun favoriete tulp gekozen en ingezonden. Aan de hand van de score op een aantal criteria wordt de uiteindelijke lijst van tien cultivars vastgesteld. Het gaat om geregistreerde rassen met een teeltoppervlakte tussen de 0,5 en 5 hectare.

Deze tulpen worden opgeplant bij Verifty. Een onafhankelijke jury, bestaande uit een tulpenkweker, broeier, exporteur en teeltadviseur, beoordeelt de cultivars. Zij bepalen wie de nummer 1 wordt en dus uitgebreid in het zonnetje komt te staan. Interpolis is de vaste sponsor van deze tulpenverkiezing. De bekendmaking van de winnaar gebeurt dit jaar op 14 februari.

Tulpen Top 10 2025

CULTIVAR: **Sacre Coeur**
INZENDER: BOLA VEREDELING

Sacre Coeur is een prachtige rode tulp uit de stal van Bola Veredeling. Het is een kruising tussen Ile de France en Double Price. De tulp is breed inzetbaar, want hij is van vroegtijdig tot laat te broeien, zowel op water als op potgrond. Het is een snelle cultivar die zeer gelijkmatig opkomt. In de teelt geeft Sacre Coeur genoeg leverbare bollen en genoeg plantgoed. De bollen zitten goed in de huid. Kortom, een aanwinst voor het bollenvak.

CULTIVAR: **Buckingham**
INZENDER: COMBITULP

Buckingham komt uit de stal van Combitulp en is een kruising tussen Zorro en Dynasty. Het gaat om een zeer zware geelrode tulp die uitstekend geschikt is voor broei op water. Dit leidt tot een minimaal gewicht van 40 gram. Het blad is donker groen en de bloem valt mooi tussen het blad. De bollen groeien heel goed met slechts een enkel geval van zuur. Daarmee is de tulp een aanwinst voor zowel de kweker als de broeier.

CULTIVAR: **Red Hot Chili Pepper**
INZENDER: VERTUCCO

Red Hot Chili Pepper is een rode crista tulp. Het is een kruising tussen Davenport en (Prominence x Inside Double). Kenmerkend zijn de grote bloem en de crista die in veil stadium goed zichtbaar is. Deze tulp is geschikt voor broei in de volle grond op potgrond en op water. Hij leent zich goed voor automatisch plukken en bossen. Al met al een tulp om in de gaten te houden in de komende jaren.

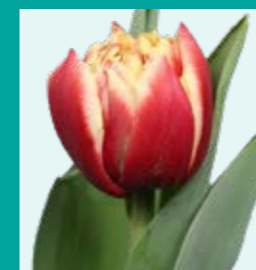
CULTIVAR: **Firefly®**
INZENDER: REMARKABLE TULIPS

Firefly® is een nieuwe, veelbelovende gele broeitulp uit de kraam van Remarkable Tulips. De cultivar is in te halen vanaf 20 december en heeft ongeveer 22 kasdagen nodig. Uit de testen komt een gemiddeld vaasleven van acht dagen naar voren. In de teelt zit Firefly® in het vroege/midden segment. De tulp is licht gevoelig voor TBV en is goed te selecteren op het blad.

CULTIVAR: **White River**
INZENDER: BORST BLOEMBOLLEN

White River is een enkele witte tulp die voortkomt uit een kruising tussen Darwin Snow en Yellow Flight. De cultivar is vanaf 10 februari te broeien op zowel water als potgrond en komt heel gelijkmatig op. Een strakke tulp die onder andere uitblinkt in zijn blauwe blad, witte gesloten knop en mooie verhoudingen. Tot nog toe lijkt de cultivar ongevoelig voor Fusarium. TBV is goed te zien op blad en bloem. De bollen zijn groeikrachtig, zitten goed in de huid en geven een mooie verhouding plantgoed/leverbaar.

CULTIVAR: **Ben Reus**
INZENDER: HYBRIS

Ben Reus is een kruising tussen Jan Seignette en Cognac, twee ouders met een goede gebruikswaarde. Deze dubbele tulp heeft een mooie rode kleur met een brede gele rand. De cultivar is al een aantal jaar getest voor de vroege marktbroei-shows (als zaailing 1392-5-1). Met 15 koelweken krijgt Ben Reus de goede lengte en in de kas komt hij in 21 dagen in bloei. De tulp maakt mooie ronde bollen, is een snelle groeier en geeft voldoende plantgoed.

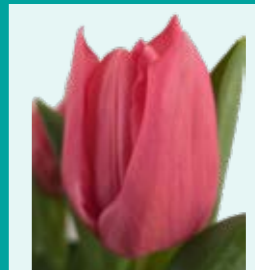
CULTIVAR: **Jamala**
INZENDER: MARAX COM BV

Jamala is vernoemd naar de Oekraïense zangeres die het Eurovisie songfestival heeft gewonnen in 2016. De tulp is een kruising tussen Verona en Rambo. Het is een mooie bollenmaker die vroeg geroid kan worden. In de broeierij heeft de cultivar 13 weken koeling nodig, 23 graden voortemperatuur en voldoende tussentemperatuur. Jamala is vooral een potgrond- of een exporttulp, mooi zwaar met een goede bladkleur. Er is in totaal 10 hectare teeltlicentie uitgegeven meerdere jaren terug aan drie kwekers.

CULTIVAR: **Ile d'Amour**
INZENDER: MAVERIDGE

Ile d'Amour is een prachtige, dubbele mutant van de bekende cultivar Ile de France. De tulp is gevonden en geïntroduceerd door Rene Appelmann. De mooie knoppresentatie valt op. En in tegenstelling tot de moeder van de cultivar bloeit Ile d'Amour niet zo diep in het blad. En er zijn meer goede eigenschappen, zoals de ongevoeligheid voor zuur en TVX.

CULTIVAR: **David Beahm**
INZENDER: KWEKERIJ S. SCHOUDEN

David Beahm is een veelbelovende roze tulp, vernoemd naar een invloedrijk bloemdesigner uit de Verenigde Staten. Het gaat om een kruising tussen Strong Diamond en Bright Parrot. In de teelt is het een probleemloze tulp die voldoende plantgoed geeft en goed groeit. Virus is duidelijk zichtbaar en makkelijk te selecteren. Afgelopen jaar werd David Beahm voor het eerst geveild met een gewicht van ruim 40 gram. De gelijkmatige tulp heeft 23 kasdagen nodig en groeit op de vaas licht door.

CULTIVAR: **Innocence®**
INZENDER: DOUBLE FUTURE

Innocence® is een dubbele, zachtrode tulp met witte rand. Een kruising tussen Wirosa en Double Price® ontwikkeld door Mellema. De tulp is te broeien vanaf 15 februari op zowel water als potgrond en heeft ongeveer 21 kasdagen nodig. Op water geeft de cultivar duidelijk meer lengte. Innocence® is qua kleurstelling een nieuwkomer in het assortiment, met lengte en een uitmuntende knoppresentatie. In de teelt is het echt een productietulp met mooie bollen die goed in de huid zitten.

Steun de Vaktentoonstelling!
Wordt lid van de **Club van 100!**

Kijk voor meer informatie op pagina 34.

TELEN IS TOPSPORT, COACH NODIG?

ONTDEK DE VOORDELEN VAN SAMENWERKEN MET TOTAL CROP CARE!

- ☞ Gepersoniseerd advies voor een optimale teelt
- ☞ Bodem & Bemesting
- ☞ Gerichte ondersteuning voor bolbloemen & bloemisterij
- ☞ Precisie landbouw: Efficiënt en besparend
- ☞ Begeleiding in de zaadveredeling

Uw partner voor een bloeiende toekomst in de landbouw!

ONTDEK MEER OP WWW.TOTALCROPCARE.NL

Welkom
in de stand
van **Hobaho!**

Ontmoet onze
nieuwe
intermediairs
in onze stand op de
Vaktentoonstelling
Zwaagdijk!

van 13 t/m 16 februari 2025

Telefoon (0252) 43 47 77
info@hobaho.nl –

www.hobaho.nl

- Bemiddeling ▼
- Koelen en prepareren ▼
- Veilen ▼
- Makelaardij ▼
- Teeltadvies ▼

De kracht
van de tulp

CNB verbindt de wereld van bloembollen
Heereweg 347 ▶ 2161 CA ▶ Lisse ▶ T (0252) 43 14 31 ▶ www.cnb.nl

Bezoek ons op de
Vaktentoonstelling

Kennis is kracht?

Het draait letterlijk om kennis tijdens Greenity Talks op donderdag 13 februari 2025 tijdens de Vaktentoonstelling bij Vertify in Zwaagdijk-Oost. Tulpenkweker Jeroen Schutte namens de Stichting Bloembollen Onderzoek en directeur Johan Kos van Vertify bespreken wat kan, wat moet en hoe de beste keuze te maken is in onderzoek. Greenity-vakredacteur Suzanne Meeuwissen leidt het gesprek in goede banen.

'Flower Power: de kracht van de tulp' is het thema van de Vaktentoonstelling dit jaar. Waar komt die kracht vandaan? Uit de bol, de kweker en de broeier en die laatste kunnen terugvallen op kennis en oplossingen die door onderzoekers worden aangedragen. Wat wordt onderzocht en waar, wordt bepaald door de Stichting Bloembollen Onderzoek. Die heeft door de verbindendverklaring het mandaat om namens de bollensector keuzes te maken. De hele bollensector betaalt - verplicht - mee aan dat onderzoek. De premie van 50 euro per hectare levert een budget op van een miljoen euro. Is dat veel? Is het genoeg? Maakt SBO daarin de juiste keuzes? Wat kan een onderzoeker met zo'n budget? Is er een alternatief?

Akkerbouwer en tulpenkweker Jeroen Schutte was namens de Productgroep Tulp van de KAVB tot en met december 2024 lid van de Programmaraad van SBO. Die raad regelt welk onderzoek waar wordt gedaan. Schutte weet als geen ander waar de grenzen van collectief onderzoek liggen en wat kwekers eventueel in eigen hand kunnen nemen. Voor zijn bedrijf mts W. en J. Schutte in Nagele (Fl.) met tulpen, lelies en gladiolen innoveert hij op verschillende manieren, met als jongste project een eigen waterzuivering.

Directeur Johan Kos loopt sinds 1990 rond in de onderzoeksector. Toen werd hij directeur van Proeftuin Zwaagdijk, nu Vertify. Kos heeft het landschap in die jaren zien veranderen. Zijn belang is om het onderzoek en daarmee Vertify in de benen te houden, al draagt hij die taak binnenkort geheel over aan zijn opvolger Kees Pinggen. Kos laat het spanningsveld zien tussen bollen- en onderzoekspraktijk.

Vakredacteur Suzanne Meeuwissen maakt sinds een jaar deel uit van Greenity. Ze heeft behalve een journalistiek ook een bloembollenhart: ze komt van een kwekerij in de Duin- en Bollenstreek. Nut en noodzaak van onderzoek in een tijd dat de sector onder het vergrootglas ligt zijn haar duidelijk, onder meer omdat ze twee omgevingsstudies (Radboud Universiteit en WUR) in haar bagage heeft. Wie in de zaal zit, kan ook

meepraten. Wat heb jij nodig voor je bedrijf, je teelt, je toekomst? Regel je het zelf of laat je het aan het collectief over? De antwoorden komen: **Donderdagavond 13 februari 2025 vanaf 19.15 uur op de Vaktentoonstelling bij Vertify aan de Tolweg 13 in Zwaagdijk-Oost. Meld je aan via greenity@hortipoint.nl.**

Jeroen Schutte

Johan Kos

PROGRAMMA

Vaktentoonstelling

Openingstijden bloemenshow

Donderdag 13 februari 10.00-22.00 uur
 Vrijdag 14 februari 10.00-22.00 uur
 Zaterdag 15 februari 10.00-17.00 uur
 Zondag 16 februari 10.00-17.00 uur

Locatie: Bedrijfsgebouwen van Vertify

Adres: Tolweg 13, 1681 ND Zwaagdijk-Oost

PROGRAMMA

DONDERDAG 13 FEBRUARI
toegankelijk voor
VAKPUBLIEK

10.30 UUR
Inloop met koffie/thee

11.00 UUR
Opening met aansluitend presentatie
Bernd Feenstra, Rabobank:
'Duurzaamheid als Unique Selling Point:
Be good and sell it!'

11.30-12.15 UUR
Exporteursochtend over tulpengalmijt
(i.s.m. Anthos en Vertify)

12.15-14.00 UUR
Mogelijkheid tot bezoeken van galmijtproeven

12.00-13.00 UUR
Lunch

17.30 UUR
Buffet

19.00 UUR
Kas open

19.15 UUR
Greentiy Talks, thema Kennis is kracht?

20.15-22.30 UUR
Netwerkborrel

PROGRAMMA

VRIJDAG 14 FEBRUARI
toegankelijk voor
VAKPUBLIEK

16.45 UUR
Optreden Bstock 60-ies

17.00 UUR
Uitreiking Standhouders award
&
Uitreiking Tulpen Top 10

17.30-18.30 UUR
Optreden Bstock 60-ies

17.30 UUR
Buffet

19.30 UUR
Netwerkborrel

PROGRAMMA

**ZATERDAG 15
& ZONDAG 16 FEBRUARI**
toegankelijk voor
IEDEREEN

10.00-16.00
Bloemenshow voor iedereen

De bloemenshow en marktbroeishow zijn gratis toegankelijk. Bezoekers kunnen een bloemenzee van tulpen en andere bolgewassen verwachten en prachtige foto's maken.

Kom alvast in een vroege lentestemming!
Neem uw familie, vrienden en burens mee, maak kennis met onze mooie sector en ontdek waar deze regio groot in is.

Plattegrond

Vaktentoonstelling & beurs

13 t/m 16
februari 2025
Toegang is
gratis

INZENDERS

Bloemenshow 2025

- Blom Jos Avenhorn
- Borst Bloembollen
- C en M van der Maas
- Double Future
- G Buis Bloembollen BV
- Gebr. Boon Hem BV
- H&M Flowers
- Hybris
- Interpolis Top 10
- JW Reus Bloembollen BV
- Koster Fa. Jn en zn
- Kromme Horn
- KTK Tulpenveredeling Kloosterburen
- Kwekersvereniging Vitesse V.O.F.
- Maatschap JPPM Boon
- Marax Tulips VOF
- Maveridge International BV
- MellFlower
- Remarkable Tulips
- Reus Holland
- Smak Tulips
- Smal Bloembollen BV
- Stengs en Leyten
- Tulipa Novalis
- Van Schagen Tulips
- Vriend Flower Bulbs BV
- Vriend Tulips BV

EXPOSANTEN

Beurs 2025

Booths	12 CNB	Trading tables
1 Veiling Rhein Maas	13 Total Systems	1 Agrifirm
2 Hobaho	14 Elsave	2 Huisman
3 Schadenberg	15 Necap	Screen Systems
Installatietechniek	16 Akerboom	3 Bercomex BV
4 Ateco	17 ITS Hendrion	4 Veld Service & Recruiting
5 Green V: HT Verboom, Green Simplicity en Wagenaar	18 TTW-Systeem	5 Jongejans
6 KPI BV	19 Cremer	Luchttechniek BV
7 Agratechniek BV	Speciaal machines	6 CropX
8 Van der Sluis	20 Havatec BV	7 Kepan
9 Flynth - Cluster	21 KaRo	International BV
Holland Noord	22 MPS	
10 ISO Horti Innovators	23 TTA BV	
11 NEKO Products	24 Allround	
	Vegetable Processing	
	25 Bosman Van Zaal	

22

Vaktentoonstelling

23

Vaktentoonstelling

Programma uitsluitend

Tijdens de Vaktentoonstelling Zwaagdijk 2025 wordt wederom een breed en divers programma aangeboden. Naast de marktbroeishow, de bloemenshow en de bedrijvenbeurs met meer dan dertig standhouders, kunt u kennis nemen van het Vertify-onderzoek. Ook worden de standhouders award en de Interpolis Tulpenprijs uitgereikt, is er een exporteursochtend, Greenity Talks en zijn er lezingen en workshops.

Telersbijeenkomst

Op vrijdag 14 februari 2025 van 13.00 tot 16.30 uur bent u van harte uitgenodigd voor een informatieve en interactieve bijeenkomst over de aanpak van tulpengalmijt. Tijdens deze middag brengen verschillende experts de nieuwste inzichten en praktische oplossingen samen. Bovendien biedt de bijeenkomst de mogelijkheid om uw spuitlicentie te verlengen (thema teelt).

Het programma is als volgt:

12.30–13.00 uur Ontvangst en inschrijving
13.00–14.00 uur Plenaire sessie

- Mijten in de praktijk (Yorick van Leeuwen, CNB Teeltadvies)
- Integrale gewasaanpak en verloop onderzoek (Pieter Vlaar, Vertify)
- Levenswijze tulpengalmijt als basis voor beheersing (Joop de Hoog, WUR)
- Initiatieven en samenwerking in de sector: de rol van de KAVB (Irma Lukassen, KAVB)

14.00–16.30 uur Praktijkgerichte workshops in kleine groepen

- Bezoek kas: proeven in tulpengalmijt bezoeken (Nico Hof en Frank Kreuk)
- ULO ruimtebehandeling: bouw en toepassingen (Sjaak Dol, Agrofocus en André van Dienst, Besseling)
- Intervisie en discussie in groepjes

16.30 uur Afsluitende borrel en bezoek Vaktentoonstelling

Exporteursochtend: 'Actualiteiten in tulpengalmijt'

Het bestuur van de Vaktentoonstelling organiseert, in samenwerking met Rabobank en Royal Anthos, op donderdag 13 februari 2025 een exporteursochtend. Alle leden van Royal Anthos en bloembollenkwekers zijn van harte uitgenodigd om deze bijeenkomst bij te wonen. Bernd Feenstra, sectormanager Tuinbouw bij Rabobank, opent de ochtend met een presentatie over 'Duurzaamheid als Unique Selling Point: be good and sell it!' Vervolgens gaan diverse bloembollenexporteurs met elkaar en met de aanwezigen in gesprek over de uitdagingen rondom tulpengalmijt in de export. Vertify zal aansluiten met een update over het onderzoek naar tulpengalmijt en biedt daarna tot 14.00 uur de mogelijkheid om de proeven in de kas te bezoeken. "Wij willen kwekers en exporteurs samenbrengen", zegt bestuurslid Patrick Blijleven. "Het gaat om netwerken én het bespreken van belangrijke uitdagingen voor onze sector." De exporteursochtend vindt plaats aansluitend op de opening van de Vaktentoonstelling om 11.00 uur. Na afloop is er een lunch beschikbaar.

De inschrijfkosten voor het bijwonen van deze bijeenkomst bedragen 15 euro. De kosten voor het verlengen van uw spuitlicentie bedragen 57,50 euro. Inschrijven kan via het online formulier die te vinden is via www.formdesk.com/vertify/vaktentoonstelling2025 of scan de QR-code.

Let op: Bij inschrijving krijgen telers en broeiers voorrang. Indien u dat niet bent, wordt u op een wachtlijst geplaatst.

IGH-voorjaarsbloemenshow 2025

Met onder andere
250 bakken met door ons
opgeplante tulpenrassen.

26-27-28 februari

Witte Paal 334 in Schagen

Intermediair Groep Holland BV

Bemiddelen in aan- en verkoop
van bloembollen en
aanverwante producten.

Better
Together

Samen op weg naar een duurzamere teelt

De bloembollensector staat voor grote uitdagingen. Steeds meer producten verdwijnen, wet- en regelgeving wordt aangescherpt en de eisen die de retail stelt worden hoger. Agrifirm-GMN trekt samen met u op om deze uitdagingen aan te gaan. Met professioneel onderzoek, deskundig advies, een goed productenpakket en persoonlijke service werken we vandaag aan de toekomst van morgen.

Kijk voor alle informatie op www.agrifirm-gmn.nl

MPS
driven by
sustainability

MPS

Compliance
Transparantie
Duurzaamheid

Klaar voor duurzaamheid en transparantie? Sluit aan bij MPS en voldoe aan de normen van het Floriculture Sustainability Initiative (FSI).

Data-gedreven telen

Merkt u ook dat de markt vraag om certificering toeneemt? Met onze data-visualisaties maakt u gebruik van de kracht van data en monitort én optimaliseert u uw milieuprestaties. U ziet in een oogopslag waar u kunt verbeteren en hoe u presteert ten opzichte van uw collega-telers.

Ontwikkeling

Onze datavisualisaties en registratieomgeving worden continu ontwikkeld, zoals meerjarengrafieken en koppelingen met externe leveranciers.

Kwaliteit

MPS-certificering toont aan dat er geen verboden middelen worden gebruikt op uw bollen, versterkt het vertrouwen van afnemers en verhoogt de marktwaarde van uw product. Gecertificeerde bollen spelen een grote rol in de sierteeltsector en dragen bij aan een duurzame toekomst.

Een krachtige managementtool die bedrijven helpt essentiële aanpassingen door te voeren om te verduurzamen. Door middel van het registreren van uw verbruik van gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen, energie en water ziet u in onze datavisualisaties hoe u presteert en waar u kunt optimaliseren.

De wereldwijde standaard voor verantwoorde teeltpraktijken, met duidelijke eisen voor onder andere het gebruik van beschermingsmiddelen (zoals kleding en gezichtsmaskers) en de veilige opslag van stoffen. Zet de norm voor duurzaamheid en veiligheid!

Met het MPS-GAP-handboek heeft u een duidelijke gids in handen om aan de hoogste duurzaamheidseisen te voldoen. De gebruiksvriendelijke registratieomgeving - die u kunt gebruiken voor zowel MPS-ABC als MPS-GAP - biedt inzicht in uw milieuprestaties en helpt u deze eenvoudig bij te houden. Bovendien staat ons team altijd klaar met persoonlijke service, zodat u de ondersteuning krijgt die u nodig heeft om duurzaam en efficiënt te ondernemen. Samen maken we de stap naar een groene en transparante toekomst! Wanneer u nu aanmeldt voor MPS-GAP, ontvangt u het Digitaal Handboek het eerste jaar **geheel gratis!**

Heeft u vragen? Bezoek onze stand tijdens Vaktentoonstelling Zwaagdijk. Wij helpen u graag!

MPS Service & Support:
T +31 (0)174 615 715
E info@my-mps.com

Middel Broekweg 29
2675 KB Honselersdijk
The Netherlands

www.my-mps.com

‘Footprint helpt om inspanningen objectief te maken’

De bloembollensector ligt onder een vergrootglas, met name vanwege het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Het berekenen van de milieu-footprint kan helpen om het maatschappelijke debat positief te beïnvloeden. “Het maakt een discussie over inhoud weer binnen handbereik”, vertelt Mark-Jan Terwindt, directeur van Anthos.

Verschillende partijen bieden momenteel rekenmodules aan om de milieu-impact van sierteeltproducten te berekenen. Dat gebeurt op basis van de horti PEFCE (Product Environmental Footprint Category

Rules), in lijn met de Europese richtlijnen. “Die berekeningen zijn best complex. Maar het getal dat eruit rolt, de footprint, kan wel zeer waardevol zijn. De tool voorziet dan ook in een behoefte”, merkt Terwindt.

Die behoefte zal naar verwachting toenemen. Dat heeft te maken met de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Deze Europese richtlijn schrijft voor dat grote organisaties verplicht zijn om te rapporteren over hun duurzaamheidsactiviteiten. “Herziening van deze wetgeving vanuit Brussel hangt boven de markt. Dat kan een versoepeling gaan betekenen, waardoor bijvoorbeeld de omzetnorm omhoog gaat, maar de impact zal onverminderd groot zijn. Als leverancier ben je namelijk wettelijk verplicht om bij jouw afnemer benodigde informatie aan te leveren.”

Zelf aan de slag

Bedrijven die MPS gecertificeerd zijn, kunnen die informatie (grotendeels) leveren. “Als je niet gecertificeerd bent, wordt het heel complex”, verwacht Terwindt.

Zijn advies is dan ook helder: “Ga zelf met duurzaamheid aan de slag. Ongeacht de koers die Brussel gaat varen. Als je niets met duurzaamheidsverantwoording doet, ga je jezelf buitenspel zetten. Zorg ervoor dat je over data beschikt, maar wacht nog even met de footprintberekening tot helder is wat er op Europees niveau beslist gaat worden. De gevolgen voor de implementatie – denk aan de hele automatisering op bedrijven – zullen namelijk groot zijn.”

Op termijn ziet Terwindt wel kansen voor de sector met footprint. “Het helpt om duurzaamheidsinspanningen objectief te maken en de discussie op basis van inhoud te voeren.” Ook wordt het mogelijk om producten onderling te gaan vergelijken en dan kan de tulp er best nog wel eens goed vanaf komen. “Zeker ten opzichte van andere sierteeltproducten. Een bloembol heeft de kracht in zich om tot bloei te komen en gebruikt nauwelijks energie en water.”

Aantoonbaar duurzaam

Of de uiteindelijke score die uit de footprintberekening rolt goed genoeg is voor de maatschappij zal moeten blijken. “Ik heb goede hoop. We maken als sector een prachtig product waar veel emotie aan vasthangt. Een product dat we graag geven en ontvangen, en daarmee in een behoefte voorziet. Het is de uitdaging om komende jaren aantoonbaar duurzaam te produceren. Als we denken dat we er al zijn, gaan we de wedstrijd niet winnen. Maar als de sector zich maximaal inspant, zie ik veel perspectief.”

‘Vergroenen moeten we samen doen’

Als er kansen liggen om te verduurzamen, dan moet je die met beide handen aangrijpen. Bloembollenteler Jan-Willem Apeldoorn uit Egmond-Binnen zet, samen met zijn neven Theo en Jan-Karel, in op een weerbare bodem en dito gewas. Waar mogelijk werken zij samen met andere bedrijven. “We moeten allemaal dezelfde kant op.”

Achteraan lopen met het risico de boot te missen, dat doen Jan-Willem, Theo en Jan-Karel Apeldoorn liever niet. Ze zetten in op verduurzaming van hun bedrijf Apeldoorn Bloembollen. “En ja duurzaamheid is een beetje een containerbegrip”, geeft Jan-Willem direct toe. “Maar het is wel wat de maatschappij van ons vraagt. We zullen, nu en voor de generaties na ons, op een groenere manier onze gewassen moeten telen met minder inzet van chemische middelen. Wij verwachten dat er veel kansen liggen om stappen te zetten, onder meer door te investeren in de bodem. Dat kunnen wij als bedrijf echter niet alleen. Vergroenen moeten we samen doen.”

Kennis delen

Afgelopen zomer sloot Apeldoorn zich aan bij NLG Holland, een coöperatie die werkt aan een duurzame bollenteelt, op een innovatieve en ambachtelijke manier. “Met een aantal leden hadden we al veel contact vanwege onze deelname aan de projecten Fieldlab Bol en De Groene Tulp. Het is een leuke enthousiaste club bollentelers. Allemaal gelijkgestemden met een hoop kennis en bereidheid om die kennis te delen. We moeten immers allemaal dezelfde kant op.”

Weerbare rassen

Apeldoorn Bloembollen teelt ruim 100 hectare bloembollen. Tulp, hyacint en lelie vormen de hoofdgewassen, aangevuld met krokus, narcis, allium, muscari, amaryllis en eucomis. Binnen het sorti-

ment wordt volop gezocht naar weerbare rassen. “Soorten die gevoelig zijn voor virus en fusarium zullen het veld moeten ruimen. Er is jaren lang vooral naar schoonheid gekeken, maar nu zien we echt wel een verschuiving ontstaan.”

Groenbemesters

Daarnaast investeert het bedrijf volop in de bodem, de basis. Onder meer door gevarieerdere groenbemesters te telen om de bodemweerbaarheid te bevorderen. Ook liggen er proeven in samenwerking met onder andere Poortershaven waarbij mineralen aan de bodem worden toegevoegd. “Als je bodem en bemesting dusdanig op orde zijn, zorgt dat voor een vitaler gewas”, vertelt Apeldoorn. “Ik merk dat daar stappen in te zetten zijn. Natuurlijk zijn er ook struikelblokken. Virus, galmijt en onkruid bijvoorbeeld. We raken steeds meer middelen kwijt en hebben hier nog geen alternatieven voor. Dat is best zorgwekkend.”

Selectierobots

Des te meer redenen om voorop te blijven lopen en samen te werken. Zo rijden er bij Apeldoorn Bloembollen inmiddels twee selectierobots in het veld. Ook ligt het dak vol met zonnepanelen en worden allerhande energiebesparende maatregelen genomen. Apeldoorn zelf noemt dat vooral ‘logische stappen’. “Ieder bedrijf innoveert op zijn eigen manier. Belangrijk is om te doen waar je goed in bent, kennis zo veel mogelijk te delen en aan te haken waar je kansen ziet.”

ULO Ultra Low Oxygen
BEWARING

- Bloembollen
o.a. lilies en tulpen, tevens kuubskistenbewaring en tulpengalmijtbehandeling
- Bloemen
o.a. pioenrozen
- Groenten
o.a. bloemkool en spitskool
- Fruit
o.a. Conference peren

e-mail: info@koelhuiswfo.nl
site: koelhuiswfo.nl

Koelhuis **WFO**

f in

INTERNATIONAAL TRANSPORTBEDRIJF
P.C. BESSELING & ZN. B.V.
BLOEMEN - BLOEMBOLLEN - GECONDITIEERD TRANSPORT

Koggeweg 59a, 1607 MT Hem, tel.: (0228) 5450 00, fax: (0228) 54 50 05
Internet: www.pcbesseling.nl, E-mail: info@pcbesseling.nl

Huisman
SCREEN SYSTEMS

www.huismanscreensystems.com

Met ruim 225 jaar ervaring in de agrarische sector

zijn onze adviseurs goed bekend met wat er speelt binnen de bloemensector.

Voordelen:

- Wij brengen samen met u alle risico's in kaart
- U ontvangt een advies waar u wat aan heeft
- U verzekert alleen wat u wilt

Heeft u vragen of wilt u meer weten? Meld u dan aan voor een gratis en vrijblijvend adviesgesprek via unive-agro.nl of neem telefonisch contact met ons op via 072-5024515.

univé daar plukt ú de vruchten van

Een krachtige lobby voor een sterke sector, KAVB komt op voor uw belangen!

KONINKLIJKE ALGEMEENE VEREENIGING VOOR BLOEMBOLLENCULTUUR

Jeannet Pennings
Journalist en tekstschrijver

Een bosje gif geluk

'Zeg het niet met bloemen, want je geeft een bosje gif', kopte een artikel in De Volkskrant afgelopen najaar. Een opiniestuk weliswaar, maar het effect is hetzelfde. De lezer werd in de eerste zinnen op het hart gedrukt om vooral geen bloemen meer te kopen als geschenk. Want die zitten vol pesticiden en vervuilen de leefomgeving. Ruimte voor nuance was er niet. Nee, de boodschap was kort (door de bocht): 'word boeketweigeraar'.

De schrijfster van het stuk had de kop boven het artikel niet zelf gekozen, liet zij achteraf weten. Dat was de keuze van de redactie. En doorgaans hebben redacties vooral oog voor wat scoort en minder voor de maatschappelijke of economische consequenties. Natuurlijk staat het een ieder vrij om zijn of haar mening te uiten. Zo staat het de sierteeltsector ook vrij om daarop te reageren. Maar de toon is dan al gezet, het kwaad is geschied.

Het gebeurt keer op keer. Vlak daarvoor werd een voormalig bloemiste uit Frankrijk internationaal nieuws. Haar 11-jarige dochter overleed aan Leukemie. Dat zou een direct gevolg zijn van het jarenlange werken van de moeder met bloemen, waardoor zij werd blootgesteld aan pesticiden. Een onderwerp waar media graag mee uitpakten. Aangevuld met quotes die de boodschap onderbouwden. Hoor en wederhoor wordt summier of niet toegepast. Neem ook de berichtgeving rondom de vondst van dinoterb in het oppervlaktewater eerder in het jaar. Direct werd er gewezen naar de bollenteelt. Ten onrechte bleek later, maar wie hoort of leest dat nog?

Het is de hoogste tijd om als sector uit het verdomhoekje te kruipen. Er gebeurt ontzettend veel om met slimme oplossingen de productie te verduurzamen. En niet zonder succes. Van de inzet van veldrobots tot een zelfvoorzienende energiehuishouding. We slagen er alleen nog niet in om de buitenwereld daarin mee te nemen. Vertel je verhaal en doe het NU. Alle inzet is nodig om het tij te keren en bosjes geluk te verkopen in plaats van de vermeende bosjes gif. Want dat is de kracht van tulpen: het zijn gelukbrengers!

‘Laten zien dat je duurzaam kunt produceren’

De recente kritiek op de sierteelt is onterecht, stelt kweker, broeier en handelaar Joost Wesselman, want er wordt al veel gedaan om CO₂-neutraal te produceren. De sector moet meer inzetten op collectieve waarden en gezamenlijk duurzaamheid uitdragen. “Laten zien dat je duurzaam kunt produceren, de tulp leent zich daarvoor.”

Wesselman is eigenaar van Weselman Flowers en inpakbedrijf Tulpen.nl. “Onze keten van bol tot consument is 100% gesloten.” Toen hij aan de slag ging met duurzame bedrijfsvoering kwam hij op drie kernpunten uit: middelen, mensen en omgeving. “Het gaat om doelen neerzetten, een bedrijf van de toekomst willen zijn. Wat is onze langetermijnvisie en hoe willen we dat bereiken? Als je daarmee begint, komt duurzaamheid er vanzelf achteraan.”

“Op onze locaties in Roelofarendsveen en De Kwakel sturen wij aan op een duurzame productie met een chemievrije broeierij”, vervolgt Wesselman. “Verder houden we in onze teelt de CO₂ laag en zijn we als verpakkingsbedrijf gecertificeerd. De 6 gram CO₂ per tulp die overblijft, wordt in de webshop gecompenseerd.” In de toekomst wil Wesselman in de teelt biologische gewasbeschermingsmiddelen gebruiken en zijn kassen verwarmen zonder fossiele brandstoffen om de milieu-impact te beperken.

Regeneratief leiderschap

Voor Wesselman was de cursus ‘Regenerative Leadership’ van Laura Storms een kantelpunt. Regeneratief gaat over het teruggeven wat je neemt van de natuur en de omgeving. De focus op leiderschap houdt in dat de maatschappij mag verwachten dat bedrijven daarin het voortouw

nemen. “Dat was voor mij een eyeopener. We kunnen wel gaan zitten wachten tot de overheid regels oplegt, of tot de consument ergens om vraagt, maar waarom pakken we als bedrijf niet die handschoen op?”

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties vormen een leidraad voor het nastreven van duurzame en toekomstbestendige bedrijfsdoelen. “Je kunt die doelen één voor één afpellen en bedenken wat dat betekent voor je bedrijf. Voor het doel ‘Waterkwaliteit’ bijvoorbeeld hergebruiken we water door middel van een circulair systeem. Op dat punt is onze schade dus nul.” Maar het gaat ook over het sociale aspect: hoe ga je om met je personeel? En wat doe je voor je directe leefomgeving? “Bij iedere managementvergadering bespreken we onze doelen, waardoor ze hoog op de agenda blijven staan.”

Tulpencollectief

Het meebewegen met duurzaamheidsver-eisten vraagt wel specialisme. Dat is vaak lastiger voor kleinere bedrijven. Daarom is samenwerken volgens Wesselman essentieel. “Het is prettig om dit met meerdere organisaties en bedrijven op te pakken. Dan heb je meer volume en kennis en kun je dus ook meer van de markt bedienen. Zo kun je als tulpencollectief stappen maken en elkaar versterken.” Als voorbeeld noemt hij

de inzet van aardwarmte en de opslag van warmte in de grond. “De techniek is er al, zoals de Warmte-Koude-Opslag (WKO). Wij onderzoeken nu een gezamenlijke aanpak met tuinbouwers in onze regio.”

Transparantie

Bovendien kun je als organisatie en als collectief laten zien wat je doet. Dat brengt duidelijkheid in de markt. Steeds meer supermarkten kiezen ervoor direct bij de producent te kopen om de route naar de eindafnemer te verkorten. Die klanten vragen om transparantie over productie en arbeidsomstandigheden. “We voelen daardoor ook meer verantwoordelijkheid om een goed vers product neer te zetten.” Vanaf 2027 vervangt een multifunctionele QR-code de traditionele barcode. Daarmee kan de consument traceren waar zijn tulpen vandaan komen. “Dit biedt volop kansen voor de promotie van ons product.”

Duurzaam produceren heeft met innovatie en techniek te maken, besluit Wesselman. “Als je die twee koppelt, is het ineens wél leuk. We moeten zo duurzaam mogelijk stappen blijven zetten. We krijgen daarmee meer bestaansrecht. Ook dat is groei voor je bedrijf.”

Steun de Vaktentoonstelling!

Word lid van de Club van 100!

Als lezer van deze speciale uitgave voelt u betrokkenheid bij onze Vaktentoonstelling. U doet mee of u bezoekt de beurs als vakgenoot of belangstellende. U snapt dat zo'n evenement niet zo maar ontstaat. Dus durven wij u te vragen om toe te treden tot onze **Club van 100**, een club mensen die allemaal honderd euro bijdragen aan deze show.

Tijdens de Vaktentoonstelling kunnen bezoekers kennis nemen van en praten over het tulpenassortiment en de techniek en dienstverlening daaromheen. Ook zijn er aantrekkelijke presentaties te beluisteren.

Het bestuur doet zijn werk zo zuinig mogelijk, maar kosten zijn uiteraard onvermijdelijk. Dus is uw hulp nodig. Heel veel bijdragen van honderd euro brengen ons verder. Kwestie van even het inschrijfformulier invullen. Hier in dit blad of straks op de beurs. U doet toch ook mee?

— Inschrijfformulier —

Firmanaam: _____

Naam: _____

Adres: _____

E-mailadres: _____

R2 Flowers BV

Laan Tulips

Robin Zwart Flowerbulbs

Fresh Tulips Holland B.V.

Karel Bolbloemen BV

Sure Consulting

Gulik Venhuizen BV

G. Buis Bloembollen

Martin Francken

MPS

N. van der Gulik en Zn. B.V.

Bakker Westwoud

Jan Pennings

L. Rotteveel & Zn. Export

Lybo Veredeling

Schouten Tulips BV

LTO Noord Afdeling

West-Friesland

De Hout Tulips B.V.

Germaco

Rainbow Colors BV

Rob de Wit Andijk

A. Appel

Syngenta

H. Sneeboer & Zn.

Groot-Vriend B.V.

Dirkmaat Creil B.V.

Triflor

Royal FloraHolland

Jac. Uittenbogaard & Zn.

Omnihout B.V.

Holland Bolroy Markt (HBM)

Havatec BV

Sylvestris

Gebr. Boon Hem B.V.

J.W. Reus Bloembollen B.V.

Niels Kreuk B.V.

De Wit Bloembollen B.V.

G. & K. Reus

Dirk de Haan

Smak Tulips B.V.

Obdam Bloembollen B.V.

Wiering Agrarische

Bemiddeling B.V.

Nico Kaaijk Bloembollen

Van Haaster Vijfhuizen B.V.

Fields by Dutch Tulips B.V.

Hybris B.V.

J.M. van Berkel B.V.

J. Heemskerck & Zn. B.V.

Kunis Flowers & Bulbs

Pater Bloembollen B.V.

Boon & Breg

IGH B.V.

Nic. van Schagen & Zn. B.V.

Fa. N.G. Lakeman & Zn.

A.J.W. Jong Bloembollen B.V.

De Wit-Schouten B.V.

Haakman Flowerbulbs B.V.

J.A. Borst Bloembollen B.V.

M.H. van der Zon & Zn.

Gebr. van Diepen

Schadenberg Groep

W.K. Fleurs B.V.

J.C.J. Ruiter Wever

Breg

Bloomia BV

Horizon Flower Family

MS Sales & Consultancy

Kwekerij Siem Munster

P.M. de Wit en Zn

Veiling Rhein-Maas GmbH

& Co KG

Uw inschrijfformulier kunt u indienen bij één van de bestuursleden of verzenden naar info@vaktentoonstelling.nl.

Vixeran®

De natuurlijke bron van stikstof:

- ✓ Robuust
- ✓ Flexibel
- ✓ Duurzaam

Voor meer informatie:
www.syngenta.nl/vixeran

Syngenta Crop Protection B.V., Postbus 512, 4800 AM Bergen op Zoom, Tel. 0164 225 500, www.syngenta.nl.
Gebruik (gewasbeschermings)middelen veilig. Lees voor het gebruik eerst het etiket en de productinformatie.
©/TM Registered Trademark of a Syngenta Group Company.

SOLOFOL®

Sterkste bedekkingsfungicide en beste resistentiemanagement

- ▶ Zeer sterk tegen vuur (Botrytis)
- ▶ 2 keer toepassen aan het begin van het seizoen
- ▶ Preventief middel aan de basis van de teelt

Solofol® is toegelaten voor gewasbehandeling van alle bloembol- en bloemknolgewassen tegen Botrytis (vuur). Solofol® is een sterke, preventieve schimmelbestrijder op basis van de werkzame stof folpet. Deze stof heeft een zeer laag risico op resistentieontwikkeling. Solofol® is mengbaar en bruikbaar met andere fungiciden.

ADAMA Northern Europe B.V. | X @adama_NE | Trade Register Amersfoort (NL) No. 33282727
Gebruik gewasbeschermingsmiddelen veilig. Lees vóór gebruik eerst het etiket en de productinformatie.

Listen • Learn • Deliver

ADAMA.COM

Installateur voor de tulpenbroeierij

Zuiver Chloor Unit
waterdesinfectie

Lucht ontvochtiging
voor actief klimaat

LED belichting met
zonlicht spectrum

**Tuinbouwtechniek
& -benodigheden**

Tulpenmarkt 4, 1681 PK Zwaagdijk
T 0228 - 56 31 35 E info@karobv.nl
www.karobv.nl